

~~A 1813~~

~~1998~~

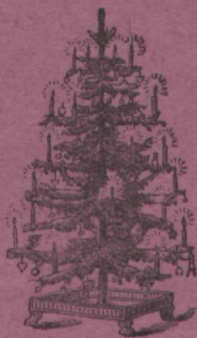
A 1813.

~~251~~

I. 1990

Hoolka lastele

meele lahutuselks.

Tallinnas 1883.

Trükitud Eestimaa sinodi kirjadega.

Hoolla lastele

meele lahutuselks.

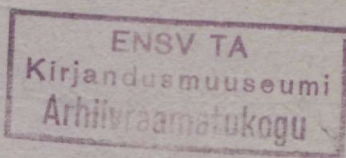
Lut. ew. 18, 16.

Tallinnas 1883.

Trükitud Gestimaasünodi kirjadega.

Tsensuri poolest lubatud. — Tallinnas, 29. Novembril 1883.

34032

Weike Hanna.

Hanna oli üks armas, armas wie aastane juudi tütreke kellel kristlik ema oli. Tema isa oli ka ristiusko heitnud ja sellepärast Hanna ka weiksena koha ristiusu sääduse järele Jeesuse Kristuse nime peale ristitud. Ristmises sai talle se kallis nimi „Hanna“ antud — se tähendab: Armu, armu. Ja se lapsuke oli tõeste armu saanud; seda saame warsi kuulda.

Oma wiendama aasta sees hakkas ta juba ühes weikse laste koolis käima, kus paljo tõisi tema wanuseid tüdrukufesi ja poisiji koos olid, õppides ja mängides oma aega wiitmas. Seal said nemad ka kallid piibli lugusi kuulda, — oh kuidas se lapsukefi rõõmustas, kõige enam aga weikest Hannat. Wagusi istudes, ei liigutand kät ega jalga; lahtise suuga, südame ja kõrwadega kuulas ta Jsraeli rahwast, Raanani maast ja sest tõutud Messiaast, kes on Jeesus; ja siis sest armsast lapsukest Jeesusest enesest — oh, seal sulas tema süda Jeesusega üsna ühte. Ei wäsinud tema ialgi ära ja mis weel ei jõudnud ära rääki, seda päris ta jo ammugi isi järele, — jah weikse

Hanna süda oli nii täis õnnistust, kui oleks ta jo taewas oma armsa Jeesuse juures olnud. — Peaks kõik ristiinimeste lapsed ka nenda Jeesust armastama, küll Ta neid selle eest õnnistaks, maa peal ja taewas! — Aga, oh kui hale! kõik lapsed ei armasta kogu ni Teda, et nemad küll tema nime peale ristitud on. Kes Jeesust ei armasta, se ei ole ka kogu ni mitte waga. Nenda oli seal koolis ka nende weikse laste hulgas juba õieti paha lapsi, nago umbrohto nifu seas; need wale-tasid — ja kes waletab se warastab ka — riidlesid ja taplesid, ja kaebasid sagedaste teine teise peale, et ikka jälle pidi neid lahutama, waigistama, maenitsema ja kõige kurjemaid ka karistama. — Ja, ja, nenda kurwastawad lapsed püha waimo, et ta wiimaks nendest ära lahkuw ja kuri waim asemele tuleb.

Üks pääw tuli weike Hanna wehiste silmadega kooli; tema koolitaja küsis: Hannake, miks sa nutad? Mis sul wiga on? Hanna aga ei tahtnud mitte kaebata, selle pärast oli tal raske ütelda. Kui lapsed kõik kooli pingi peal istusid, kutsus koolitaja Hanna enese juure ja küsis weel kord, sest ta nägi, et lapsel midagi südamel peal oli ja meelitas teda, ikka ütelda. Wiimaks pani Hanna omad käed koolitaja kaela ümber, filmad läksid jälle

wesifeks ja ütles alandliku healega: „Teised sõimavad mind tee peal ikka: Suut, juut.“

— Koolitaja filitas ta pead ja ütles: Kuule Hanna, mis ma sulle ütlen, juudid on Israeli rahwas, ja meie armas Jeesus, kui ta inimeseks sai, oli ka Israeli mees, üks juut; sellepärast armastan mina ka kõiki juutisi. Kui teised sõimavad, siis nemad ei tea isigi, mis nemad teevad, — palu nende eest! —

Õga sa nüüd enam kurb ei ole? — — —
Lapsukesed filmad läikisid seda kuuldes läbi filma pisaratte, nago oleks tema südame peal filmaga näha elowee kaste tilgad hiilgama.

Nüüd seisid teised lapsed, jõna lausumata ja kohkund, teised löid häbi pärast filmad maha, ei julgendki ülesse waadata, sest nende südame tunnistus ütles neile, nago oleks nemad Jeesust sõimand — se oli selgeste nende filmist näha.

Sumal annaks, et nemad seda elades ära ei unustaks ja oma eluga Jeesuse nimele enam häbi ei teeks.

Kõigeparam and.

Üks naesterahvas kogus püha päeval lapsukefi üheks tunniks oma juure kotto ja luges nendega Jumala sõna. Ühel pühapäeval lugesid naad Kristuse mäejutlusest, kus Issand waimus waesid, kurwaid, tasaseid, õiguse nõudjaid, armuleisi, puhtaid südameid ja rahu nõudjaid õnsaks kiidab. Wiimaks küsib ta ühe weikse tüdruku käest, mis ta neist Jumala armu annetest küll kõige ennem omale soo-

wiks. Se mõtles üks filma pilt ja ütles siis pikkamesti: „Ma tahaks üht puhast südant.“ Kui ta käest se peale küsiti, miks ta just seda himustab, vastas laps: „Kui mul üks puhas süda on, siis oleks mul ka kõik need teised asjad.“ — Ja sel lapsel on õigus.

Loo mulle Jumal, üks puhas süda
ja uenda mo sees üht kindlat waimu.

Kolm lapsukest.

Kolm lapsukest jäid tee peal seisma
Kes pidid kärmast kooli käima*)

Maad wahtsid seia, wahtsid senna; —

Ei tahtnud täna kooli minna. —

„Et lähme metsa kõndima

Ja loomadega mängima!“

Seal hüüdsid kofko elajaid,

Kõik suuri, weikseid wiledaid; —

Need laulsid oma lugusi:

„Meil põle aega sugugi!“

*) ranna ääres pruugitaw murre.

Üks põrnikas se põrises

Ja laste vastu urises:

„Baat' se mul oleks õite kena,
Kui tee'ga peaksin laiskust täna!

Ma kõrtest wuuta silda teen,
Sest wana katki — kuidas nään.“

Maad nägid kärmeid sippelgaid,
Neist püüdsid mööda kuidas said;

Ra mesilastest mööda jooksid
Ja nendest eemale end hoidsid.

Üks hiireke se wastas ka:

„Ma korjan talweks jallwessa!“

Ra tuike wastas kolmele:

„Mo pesa alles poolele!“

Jänes lastis käppad käia,

Ütles: „Ei wõi jääda seia!“

Kuis' näate saba soppane,

Sest ruttan ruttu jõeale.“

Nüüd nägid nemad ojakest,

Ja kohe hüüdma jõekest:

„Et, tule mängi meiega!

Sul on jo aega küllalt kä.“

Imestades hüüdis wesi:

„Kas sa kuule, waat' mul asi!

Baat' mul päris laisad lapsed!

Mõtlete mul aega aset!

Mul talitada siin ja seal,

Et teagi, kus sa hakkaks peal; —

Kõik inimesed, elajad,
 Aasad, aasad wilja wäljad,
 Metsad, mäed, heinamaad ka
 Jõe peab kastema. —
 Beski rattad, laste kätkid,
 Masinad ja saewestkid,
 Wase wiilib, willa kraasid,
 Seppa haamrid, sõidu laewad —
 Kõik need on mul käima panna,
 Kus siis on mul aega täna?
 Ja mis iga pääw mul teha
 Võite juba isi näha."
 Nenda öölde hüpapas jõgi,
 Ning kõik tööd ta karmest tegi.

Laste julgus üsna otsas —
 Seal weel nägid lindu oksas,
 Sellel laulis lahkest keel,
 Rahul, rõõmus tema meel.
 Hüüdsid jälle: „Laulu mees!
 Sul on nüüd just aega käes; —
 Meie metsas üksina,
 Tule mängi meiega!“
 „Mis te' lapsed räägite!
 Kuulen ma ka õieti?
 Kõig' pääwa aean sääskesi,
 Mõõda metsa mägesi;
 Hüüd poegi pesas suigutan
 Ja lauloga neid uinutan,

Sest laulan lastel mendega; —
 Mo oma kõht weel tühi ka. —
 Mis teie siis ka tegite,
 Et minust nenda mõtlete?
 Nüüd koju, teie laisad seal
 Ja ärge wedelege teal!
 Need lapsed mõttes seisema jäid
 Ja sellest ka nüüd aro said,
 Et „hool toob õõsel head und
 Ja rõõmu, kui on mängu tund.

Talwe.

Talw on üks kange wali mees,
 Ei pilku suud ei silma; —
 Ei wäriſe ta tule ees,
 Et küttaks kül mailma.

Raud kuub tal selgas, kindad kääs
 Sest näppistab nii waljust, ---
 Mul kinni filmis, kinni pääs
 Ja pigistab kääst, jalgust.

Ta sooja ei wõi sallida,
 Neist sõbrust põle leida;
 Ta rööm on õues elada —
 Ei sooja süngi heida.

Ra lillist, lin'de laulustki
 Suurt lugu ta ei pea
 Ja lobus soe ialgi,
 Ta meelest põle hea.

Rui aga haugub rebane,
 Mets, maa ja meri kraksus;
 Rui tee on tuisust umine
 Ja tuli ahjus praksus; —

Rui suur ja weike külmetes
 Käed ahju paistel õer'wad
 Siis nähaks lapsi pilgates
 Tad' lusti pärast naerwad.

Tal jäest mõisa Gröönimaal
 Nii kuld, ja hõbe säras,
 Ja sui korter lõuna pool
 Seal Schweitsi märke harjas.

Mii on ta siis kord siin, kord seal
 Ja walitseb mailma; —
 Meilt mööda minnes, tema peal
 Kõik waates, kurtwad külma!

- A. on sage sõudija,
 kallist praadi saab taast ka.
- E. on halli karwa teal,
 kannab koormad selja peal.
- H. need heinad kaerad sööb.
 kel tal kaelas kõlksu lööb.
- J. on armas jäagri mäng;
 prae pann ta wiimne süng.
- K. se kange haukumas,
 pere õues paukumas.
- L. sul annab piima juua,
 kui sa wiitsid ära tua.
- M. elab mättas oma iga,
 Gewa läbi tegi wiga.

- R. (ugis) jääb nurmel nukrusse,
saba seisma sorgusse.
- D. on osaw otkas metsas
kiigub, kõigub puude otsas.
- P. se parwes prääksub, priiksüb,
tiigi peal ta wee sees siuksüb.
- R. on rabe wara wõtja
maa alust mööda sõitja.
- S. sööb rohtu mis ka wiha,
aga magus on ta liha.
- T. se hoiab toa ligi;
kül, se tal ei anna figi.
- U. ni kangeft peale kippub
laps sest oma sängi tikkub.
- W. üks waras, wirguke,
tui häbematta sirguke.
- X. on hästi hea riist,
põllumehel tarwis wist.
- S. se hüiab leppikusta,
kõigil püiab wasto kosta.
- Ü. se üksnes mere süles,
tuleb wahest jõe peal üles.

Kana ema.

Kümme poega olid kanal,
 Tegid palju rõõmu temal;
 Aga põlnud pisut muret,
 Emal, toita oma peret.
 Rõndis koidust ehale,
 Otsis toidust poegile.
 Kui ta ühe tera leidis,
 Seda oma nokkas hoidis,
 Kuni poead kokku hüüdis —
 Mees kes aga enne jõudis!
 Tera oma nokka nõudis.

Kui naad wiimaks suureks saanud
 Ema waewa wähandanud —
 Siis neil tuli teine lugu,
 Sest et noore kana sugu
 Rellest tehti nenda jägu:
 Üks sai söödud teine wiidud
 Kolmas kogoniste müüdüd;

Kunni kõi on jäuks saadub
 Üks on üksi järel jäätud.

* * *

Sah, ka meie armas ema
 toidab meid kui poegi kana. —

Kül se armas Issa taewas
 tasub kõi mis tehti waewas!

E. P.

Mõistu küsimised.

Mis lehed põle puust? Mis hambad põle
 luust? Mis soldat põle mees? Mis kala põle
 wees? Mis „lastest“ *) fina tead? Mis las-
 test lugu pead? Mis süda ei tuffsu? Mis
 ema lööb kluffsu? Mis tee on tolmuta? Mis
 film on fulmuta? Mis puu on leheta? Mis

*) sugulastest.

hobu meheta? Kes teenib palgata? Kes sõi-
dab malgata? Mis särk põle rie? Mis ei
loodud üle wie? Mis täht ei paista taemast?
Mis mesi tõuseb waemast? Kes käib jalata?
Kes lööb käeta?

Wastake need küsimised,
Teine lord teil saadan teised.

